

E15, 19. 5. 2008

Potrestaná náprava

KREŠIMIR ŽIGIĆ

Ať udělá Microsoft cokoli, bude to dle Evropské komise špatně

OBCHODNÍ SPOR

Firma Microsoft nedávno oznámila velké změny ve své otevřenosti. Slíbila přejít na nové technické principy (takzvanou interoperabilitu) a v souvislosti s tím provést úpravy svých nejprodávanějších produktů – operačního systému Windows a balíku kancelářských programů Office. To by v prostředí Windows mělo umožnit lepší fungování programů potenciálních konkurentů Microsoftu. Asi nejpřekvapivější byl slib, že firma začne na řešení problémů spolupracovat s takzvanou komunitou otevřených zdrojů (open source community).

Tedy s těmi, co vnitřnosti svých programů před světem nijak netají. Aby Microsoft svůj slib splnil, bude muset zpřístupnit dodnes přísně utajované informace o vnitřnostech svých programů včetně toho nejcennějšího, čemu se říká zdrojový kód.

PŘEV RATNÁ ZMĚNA

U Microsoftu šlo o skutečně převratnou změnu přístupu. Firma totiž byla od svého vzniku velmi tajnůstkářská, což odůvodňovala tím, že chrání vlastní obchodní tajemství, jež je za jejím úspěchem. Tento přístup byl ale terčem stížností a žalob konkurentů opakovaně obviňujících Microsoft z nepovoleného omezování konkurence. Dlužno přiznat, že tajemství dosud skrývaná Microsoftem bezproblémové fungování konkurenčních programů poněkud omezují.

Krok k větší otevřenosti Microsoftu možná iniciovalo rozhodnutí soudu prvního stupně Evropského soudního dvora, který loni v září definitivně potvrdil Microsoftu půlmiliardovou pokutu v eurech. Každopádně si firma vzala k srdci poučení významného manažera prestižní světové konzultační firmy, který se v renomovaném britském týdeníku *The Economist* před časem věnoval otázce společenské odpovědnosti největších korporací a problematice tlaku, jemuž jsou vystaveny. Korporacím, jako je Microsoft, doporučil včas předvídat a pojmenovávat potenciální problémy spojené s jejich podnikáním, vyhledávat možná řešení a nenechávat se defenzivně zahánět regulátory do kouta.

Z otevřenosti společnosti by měli posléze profitovat zákazníci, a to nejen díky přílivu nových výrobků a myšlenek od konkurence, ale i většímu konkurenčnímu tlaku na Microsoft samý, který se bude muset více snažit držet krok s konkurencí.

ZA VSTRÍCNOST VYŠŠÍ POKUTA

Co se týká firmy samé, komerční hodnota tohoto tahu nemusí být z krátkodobé perspektivy příliš zřejmá. Z dlouhodobého hlediska však tento tah nejspíše pomůže budovat důvěru a věrohodnost.

V dynamickém světě nové ekonomiky, v němž strategické aliance mezi mnoha rozdílnými obchodními partnery jsou stylem podnikání, by to mělo přinést plody.

Je ironií, že záhy poté, co se Microsoft rozhodl otevřít svá tajemství konkurenci, Evropská komise mu uštedřila další, ještě vyšší pokutu – téměř miliardu eur. Vstřícný přístup Microsoftu přitom šel daleko za hranice původních požadavků komise. Firma tím signalizovala dobrou vůli a razantní

obrat ve svém dosavadním přístupu. Zasazením takového velkého a kontroverzního úderu nedlouho poté, co se firma začala aktivně snažit o splnění původních požadavků, komise nedala trhu dobrý signál.

Nebylo to však poprvé, co se komise neřídila ekonomickou logikou problému a reagovala spíše na politicko-ekonomické zájmy různých zájmových a lobbistických skupin.

PROSPĚCH VŠEM

Viděno i z pouhé úzké podnikatelské perspektivy by se dnes určitě všem vyplatilo zklidnit napětí v dynamickém odvětví, ve kterém má Microsoft pozici lídra. To by mu umožnilo přesměrovat pozornost na nové trhy s obrovským růstovým potenciálem, jako jsou služby spjaté s podnikáním na internetu, kde bitva o tržní podíl a pozice ani zdaleka neskončila.

Proaktivní postoj, který Microsoft loni zaujal, přinese prospěch jak zákazníkům, tak společnosti, a to navzdory poslední velké pokutě. Firma však musí uskutečnit svůj slib pohotově a s velkou rozhodností. *

O autorovi: KREŠIMIR ŽIGIĆ, CERGE-UK